

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1431. usque ad annum 1441

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1768

VD18 90118316

§. 155. Variæ opiniones de illius origine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66426](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66426)

Sæcul. XV.
A. C. 1440.

vestigandi copiam nanciscitur. Ipsi que Verbi divini Præcones fidei veritates, quas prius sedula lectione prægrutarunt, facilius fidelium mentibus inspirant. Si nil nisi manuscriptos haberemus Codices, cum hi non minus rari, quam prætiosi sint, Viri duntaxat literati, aut non nisi certæ cujusdam conditionis homines studiis sese adjicerent, nec forte in scientiis eminere possent, nisi qui divitiis abundarent. Olim pauci admodum in fontibus doctrinam hauriebant, cum non nisi paucissimi ad eos accedendi opportunitate fruerentur; Nunc vero nobilissimi hujus inventi auxilio cunctis, & ubique obvii prostant libri, nec indoctus est, nisi qui propriæ voluntatis culpa ignorare desiderat. Igitur Typographiæ ars summo nobis pretio habenda, & insuperhabito illius abusu a nonnullis perperam inducto, pro tanta gratia hominibus divinitus missa immortales rependere grates tenemur.

§. CLV.

Variae opiniones de illius Origine.

Paul. Jov. Hujus tamen inventi Epocha nimium incerta est, sique diversas omnium, qui hac super re ingenia sua exercuerunt, sententias adoptare vacaret, nihilo tamen fecius, nec Patriam, nec locum, nec hujus inventi utilitate, ac nobilitate longe præ-

præstantissimi Auctorem designare posse-
 mus. Nonnullorum opinio est, hanc ar-
 tem ab immemoriali tempore apud Si-
 nenses, sive Chineses invaluisse, ac illius
 rude lineamentum ex hisce terris ad nos
 usque fuisse delatum; alii econtra cen-
 sent, eam in Mexico primam suam origi-
 nem sortitam a Ferdinando Cortesio, qui
 hoc Regnum Hispanorum imperio subje-
 cit, ad nostras terras feliciter translata
 fuisse: Ita nempe Scriptores isti invidioso
 calamo nobis hujus inventi gloriam eri-
 pere moliuntur. Nihilominus longe ve-
 ro similis est, hunc honorem solis deberi
 Germanis, quorum ingeniis, atque in-
 dustriæ tot aliarum artium inventa in ac-
 ceptis referre tenemur. Hi ceterorum
 primi fuere, qui characteres ea arte fun-
 dere excogitarunt, ut infinitis propemo-
 dum modis combinari, atque ex illis ver-
 ba ad concinnandum aliquem librum ne-
 cessaria efformari queant. Hollandi, qui
 de gloria adinventæ typographiæ cum
 Germanis contendere volebant, nil nisi
 quosdam codices, in quibus tamen tem-
 pus editionis desiderabatur, opponere po-
 terant, proin admodum incerta erat ori-
 go, & præterea ad Sinensium formam
 conscripti visebantur, ubi tota unius pagi-
 næ scriptura lignæ cuidam tabulæ in-
 sculpta habebatur, totque diversæ ejus-
 modi requirebantur tabulæ, quot pagi-
 nas

Sæcul. XV.

A C 1440.

Sæcul. XV.
A. C. 1440.
nas liber aliquis complecteretur. His modo impressi reperiuntur nonnulli Cobces, quos a Laurentio Janssonio Viro magis noto sub nomine Joannis Costeri, Halemii typis excusos fuisse, nonnulli arbitrantur. Verum partus iste non minus inventionis immaturitate, quam operis exequendi difficultate languebat. Trithemius & ipse Nazione Germanus, atque coevus Auctor, cujus testimonium e capite longe graviore auctoritatis ponderare prævalere debet, testatum fecit, Joannem Guttembergium Virum inter Moguntinos equestri dignitate clarum in ea civitate prima insignis artis hujus rudimenta excogitasse, eumque, postquam in hanc rem omnem suam pecuniam, & bona impendisset, nec tamen quod inceperat, perfecisset, in laboris consortium Joannem Fustum, seu Faustum Moguntinum civem vocasse. Hic vero paulo post sibi quoque Petrum de Gernsheim socium adjunxit, eique Filiam suam postmodum nuptui tradidit, ubi per hujus Viri indefessam industriam ars Typographica primam suam maturitatem affecta videtur.

§. CLVI.

Quinam sint primi libri typis impressi.

*Lambeccii
Bibl. Vind.
l. 2. p. 989.*

In tanta rerum incertitudine hoc solum exploratum est, primum omnium, quorum